



שמונה בעקבות אחד

מחזה מקורי ע"פ ספרה של ימימה אבידר - טשרנוביץ



שמונה בעקבות אחד

יוצרים

עיבוד דפנה אנגל-מחרז
בימוי אורי אומנותי
מוזיקה חגי דוידוף
תפאורה אדם קלר
תלבושות לימור הרסקו דרור
תאורה זיו וולושין
עיצוב וידאו יואב כהן

שחקנים

ליאור בסון
חן גבעתי
חן גרטי
זיו זוהר מאיר
ניב חביב
דני לשמן
תמיר מאמיס
זוהר מידן

תנועה קים גורדון
הדרכת בובות אילן סביר
עיצוב בובה גילי קוזין,
יאנה מלישב, אמירה פנקס
יעוץ קסמים רון פרשט
תפעול חברת 'סיזר'

ההצגה מלווה באיורים המקוריים של נחום גוטמן לרגל 100 שנה להולדתו

דורות של ילדים גדלו על הספר שהתפרסם לראשונה בשנת 1945 והפך לקלאסיקה שרק משתבחת עם השנים. הסיפור הישראלי הראשון על חבורה, אחריו הגיעו סיפורי חבורות רבים.

זהו סיפור הרפתקאות מרתק על חבורת ילדים מיוחדת במינה, שעלילתו מתרחשת בקיבוץ על שפת הכינרת.





דבר הבמאי אורי אומנותי - על המסע מספר להצגה

על הבמה סגננתי כאילו עלו בזכרונותי ודמיונו. איוריו של גוטמן מונפשים על הבמה ומשתלבים בתפאורה. הדמויות המקומות והאירועים צצים ונעלמים על הבמה בסחרור כמו בדפדוף. לכל אלה נכתבה מוזיקה חדשה המשלבת כלים אותנטיים תקופתיים עם מוזיקה אלקטרונית עכשווית שמפריחים בהצגה חדשות ורעננות. כל אלה הופכים את הסיפור ההיסטורי להצגת מתח רלוונטית.

ספרה של ימימה אבידר טשרנוביץ הוא פיוטי ומעוטר באיורים הקלילים המזוהים עם **נחום גוטמן**. האתגר הגדול שעמד בפני בעיבוד ספר מופת להצגה על במה, היה מציאת נקודת מבט חדשה שתיצור חוויה חושית ויזואלית למילים הכתובות. בחרתי להתמקד בזוית הראיה של הגיבור שהחליט לצייר ולכתוב על הרפתקאותיו בקיבוץ. את הבמה הפכתי לנייר לבן במחברתו ואת התמונות

ימימה אבידר - טשרנוביץ

”זאב לספרות ילדים” ו”בפרס ישראל” על: ”היותה חלוצה של ספרות הילדים המודרנית בארץ”. ימימה כתבה עשרות ספרים, תרגמה וערכה ספרים רבים נוספים.

ימימה נולדה בליטא בשנת 1909. בימימלחמת העולם הראשונה נדדה עם משפחתה בפולין וברוסיה, ובשנת 1921 עלתה לארץ. בשנות ה-30, בהן עבדה כגננת, התחילה לכתוב סיפורים לילדים. על כתיבתה זכתה בפרס





הסופרת ימימה אבידר - טשרנוביץ מספרת איך נולד הסיפור

הילדים התפרץ בהתרגשות: אני מתערב אתכם שהוא מרגל! צעירה הייתי וחובבת הרפתקאות, והצעתי מייד לילדים לגשת לראות את הבית. צעדנו יחד לאורך הכינרת צפונה, בתוך שדרת דקלים ומטע בנות, ופתאום נראה הבית- ואיש לא היה בו. ואז קרא אחד הילדים: כאן גר מרגל גרמני! הוא מאותת מכאן לאיטלקים שבמנזר על הר האושר!

משהו נדלק בי. חזרנו לקיבוץ, התיישבתי על כיסא נוח ורשמתי בפנקסי: בית בודד- אדם מוזר- ואני אומר לכם שהוא מרגל. וכך התחיל הסיפור. עוד מספר פעמים נסעתי לקיבוץ כדי לספוג את מראות הנוף, האווירה והרקע של ההרפתקה, ובכל פעם הייתי שואלת את הילדים: נו, הוא חזר? לא, השיבו הילדים, והמשיכו לספר בהתלהבות על מערת השודדים והעטלפים, ועל הכלב שלהם, ועל הסירה המפליגה לקיבוץ הבודד שמעבר לכינרת.

וכך, כשאני כבר בתל אביב, הפכתי לחגי, הנוסע לקיבוץ ונקלע לרדיפה אחרי מרגל. כשגמרתי לכתוב, פניתי לידידי הטוב, הצייר **נחום גוטמן**, והוא יעץ לי: כדאי שחגי יהיה גם בעל כשרון ציור. ולאחר מספר חודשים הופיע הספר, מעוטר בציוריו של נחום, ועמו השאלה: זה סיפור אמיתי?"

"הימים ימי מלחמת- העולם השנייה ואני עשיתי דרכי לקיבוץ שעל שפת הכינרת, שבו היו לי חברים רבים. האוטובוס שנסעתי בו - ארבע שעות ויותר מתל-אביב - נקלע אל תוך שיירה צבאית בריטית. הבריטים שלטו בארץ ישראל לפני שמדינת ישראל נוסדה. מצב רוחי לא היה מן המשופרים. הגרמנים, איימו מצפון אפריקה גם על ארץ-ישראל. בעלי בריתם, האיטלקים, שלחו מטוסים מאיימים לשמי תל-אביב וחיפה. חשבתי לעצמי כי כאן בגינוסר לחוף הכינרת, אמצא מעט מנוחה מן המתח שהיינו שרויים בו בתל אביב. ירדתי מן האוטובוס ופניתי לעבר הקיבוץ דרך מטעי הפרי הסבוכים, לא עברה שעה קלה ואני יושבת נינוחה על החוף, ומולי מגיעה חבורה של שבעה ילדים מבני הקיבוץ וכלבלב לידם, והם מדברים זה עם זה בהתרגשות: 'הוא נעלם! הבית שלנו פתוח לגמרי!' 'הוא מרגל!' קטעי המשפטים עוררו את סקרנותי, ושאלתי את החבורה: 'אולי תסכימו לשתף גם אותי בסודכם ותגלו לי מיהו אותו אדם מסתורי ואיפה הוא גר?' הילדים הסתודדו ולאחר רגע החליטו כי אפשר לסמוך עלי וכך ספרו, לפני זמן-מה גילו כי בבית בודד מצפון לקיבוץ, ששימש להם מקום מפגש, החל להתגורר אדם תמהוני ומוזר, גרמני, שלדבריו הוא רופא חיות, מגדל סוסים ואוהב טבע. מדי פעם היה מופיע ונעלם. אחד

ימימה אבידר - טשרנוביץ

צפייה מהנה :

4 | נתרכז בחלקו של נחום גוטמן בספר. מה משמעותו של האיור החותם את הספר? נקרא עם התלמידים את "מעין הקדמה". פעמים אחדות מופיעה בספר דמותו המצוירת של חגי, ובכל זאת איננו יודעים מה מראה פניו, באיורים שב"מעין הקדמה" מתבררת סיבת הדבר.

לאחר צפייה בהצגה

אנו ממליצים לשוחח עם התלמידים לאחר הצפייה על השפה התיאטרלית של ההצגה, הפנו את תשומת לב לאופן בו בחרו יוצרי ההצגה להשתמש בתפאורה, תלבושות, מוסיקה.

ניתן לומר שמרכיבי "שפת הבמה" בהצגה זו נעשו בהשראת התקופה והנוף, אך לא הועתקו לבמה "בצורה מוזיאונית", כלומר היוצרים בחרו לתת פרשנות משלהם לנוף ולתקופה.

שאלו את התלמידים על התרשמותם ממרכיבי שפת הבמה וכיצד מרכיבים אלו עוזרים ומעצימים את חווית הצפייה. האם ההצגה שראיתם "שמונה בעקבות אחד" הצליחה לשמור על רוחו של הספר? כיצד לדעתכם נעשה הדבר? ושאלה נוספת - מהו ההבדל בין דמויות הילדים בספר לאלה שמגולמות על הבמה?

הצעה לפעילות לפני הצפייה בהצגה

קריאת הספר כהכנה לצפייה, תעצים את חווית הצפייה ותאפשר לתלמידים התבוננות רחבה ומעמיקה יותר בהצגה.

1 | נציג את הספר לתלמידים נתבונן בשם הספר ונעלה השערות מי הם השמונה? מי הוא אותו אחד? נפנה את תשומת לב התלמידים לאיור שעל הכריכה ונבקש שיעלו רעיונות משלהם. האם הילדים יצאו בעקבות אותו אחד כדי להצילו? כדי לתפוס אותו? כדי לחקות את מעשיו?

2 | נעסוק ברקע לסיפור, שעלילתו מתרחשת בקיבוץ שלחוף הכינרת בזמן מלחמת העולם השנייה. לרקע ההיסטורי תפקיד חשוב בהבנת האירועים, וכדאי לעורר שאלות כגון - מהו קיבוץ? מתי התרחשה מלחמת העולם השנייה? מה היה אז בארץ ישראל? נספק לתלמידים הסבר קצר, שיאפשר להם להבין את מהלך האירועים בסיפור ולהתמצא בהקשריו השונים.

3 | נקרא את הסיפור בהמשכים. בכל מפגש קריאה עם התלמידים, לפני הקריאה או אחריה, נעורר שיחה בנושאים העולים מן הסיפור: באיזה סדר מוצגים ילדי הקבוצה? האם זהו סדר החשיבות? אילו תכונות מדגיש חגי בתיאור כל ילד? במהלך הקריאה תוכלו לציין לעצמכם מה היה חלקו של כל ילד בעלילה, עד הסוף הטוב.

תיאטרון הקיבוץ (ע"ר)
חפץ חיים 26, תל אביב יפו
טלפון 03-7160333 | פקס 03-7160277
theater@kibutz-theater.co.il
kibutz-theater.co.il

